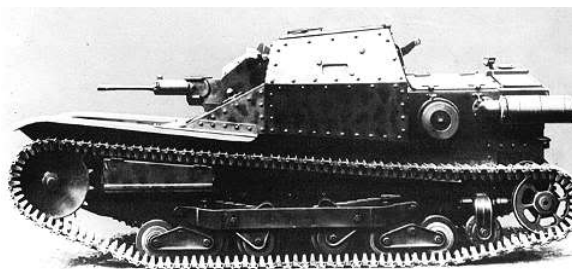

A Don-kanyarról egy magyar páncélos szemével ^[1]

„18-án benzinünk elfogy. Két kannát ennél találok. Tovább menet. Vételezünk olajat, benzint. Már óriási pánik, egymás után maradnak le a kocsik. 2h-kor támadásba megyünk, 3h-kor kilőnek bennünket. Csóti Lajos a kocsi hátulján ült, páncéltörő eltalálta és meghalt. Kocsinak a kupoláját érte a találat. Nekünk Hál Istennek nem lett semmi bajunk. [...] Támadás után visszamentünk a főhadnagy úrhoz. Utána Nyikolajevkán keresztül Alekszejevkára. Óriási tömeg. Nagy zendülés. Itt háltunk.”

Bevezető

Az alábbiakban közölt napló szerzője az 1917. március 19-én született K. Papp József, aki 1939. október 5-én vonult be kötelező katonai szolgálatára a munkácsi 12. kerékpáros zászlóalj 35M Ansaldokkal felszerelt kisharckocsi-szakaszához. Itt az alapkiképzést követően feltehetően harckocsivezetőként szolgált. Ezután – szakképzettségét hasznosítva – az alakuló 30. harckocsiezred kötelékébe sorolták.

CV35 Ansaldo kisharckocsi

A Magyar Királyi Honvédség második világháborús működése során sok szempontból meghatározó fontosságúak voltak a 2. hadsereg 1942–1943-ban, a Szovjetunióban vívott harcai. A közbeszédbe csak „Don-kanyar” néven bevonult eseményláncolat nehéz harcok sorozatából állt. Ebben a magyar csapatok főleg a 2. honvéd hadsereg kötelékében vettek részt. Ennek hadrendi alakulata volt az 1. tábori páncélos hadosztály is. Az egység főerejét alkotó 30. harckocsi ezredének felszerelése 108 db T-38G típusú, Škoda gyártmányú könnyű (magyar viszonylatban közepes) és 22 db PZ-IV F1 típusú közepes (magyar viszonylatban nehéz) harckocsiból állt, amellyel a németek látták el a honvédséget. Kellő számú harckocsi hiányában csak két zászlóaljat állítottak fel: mindegyik 2-2 közepes és 1-1 nehéz századdal (a 3. és a 6. századok lettek a nehéz századok). A magyar hadvezetés a hadosztály páncélos állományát kiegészítette még 19 db Nimród páncélvadász és önjáró légvédelmi géppágyúval (ezek az 51. páncélvadász-zászlóaljba kerültek), 14 db Csaba páncélgépkocsival (az 1. felderítő zászlóalj számára), valamint 17 db Toldi könnyű harckocsival (ezeket különböző helyekre osztották be). A magyar páncélosok az új technikára való kiképzést a németországi Wünsdorfban lévő páncélos iskolán kapták meg. A hadosztály vasúti kiszállítása 1942. június második felében kezdődött meg, és július elejére érték ki a magyar 2. hadsereg korábban kiszállított könnyű hadosztályai mögé. Részt vettek a szovjet hídfők felszámolását célzó támadásokban, ahol számottevő veszteségeket szenvedett. Ezek közül kiemelhetők: az 1. urivi ütközet (július 18.), a Korotojak elleni két támadás (1942. augusztus 7-én és 15-én), a második és a harmadik urivi ütközet (1942. augusztus 10-én, valamint szeptember 9-én). A hadosztály később a januári visszavonulás során csaknem teljes járműállományát elvesztette, valamint komoly személyi veszteségeket is szenvedett.

Don-menti harcok, 1942. szeptember NAVA Filmhíradók Online - Magyar Világhíradó 967.

Naplójában – amit a jegyzetek stílusából és terjedelméből ítélve valószínűleg egy zsebnaptárban vezetett – megörökítette a napi eseményeken kívül az általa fontosnak tartott dolgokat, az előttről lövedékek számától egészen a hősi halált halt bajtársak nevéig. Ez utóbbiakat fontosnak tartottuk a Hadtörténeti Intézet és Múzeum adattárából pontosítani. A szöveg utalásai több helyen mutatják, hogy az ellátás nem bizonyult elegendőnek, és a katonák sokszor a polgári lakosságtól „zabráltak” kiegészítést. Különösen a kalóriadús, zsíros táplálékhoz (szalonna stb.) szokott magyar gyomornak lehetett sovány a „kincstári” koszt (augusztus 24: „A koszt nagyon gyenge, lézengünk az éhségtől”). Több helyen megmutatkozik, hogy – általános háborús jelenségként – az otthonról távol nem kötötték őket az otthon megszokott normák, hiszen nem csak az élelmiszert, hanem egyéb használati tárgyakat is elvettek a polgári lakosságtól.

K. Papp József több helyen leírja, hogy a harcok közötti időszakban az előjárók a békeszolgálathoz hasonlóan igyekeztek a legénységet foglalkoztatni. A karbantartási teendők elvégzésén, a körletépítésen túl sokszor volt részük torna- és fegyvelmezőgyakorlatokban. Ezzel a cél valószínűleg a „kézben tartás” volt, hiszen a fő ellenség békében és – a harcok közötti szünetben – a háború alatt is az analóm volt.

Sok egyéb visszaemlékezésből kitűnik, hogy a 2. hadsereg katonái nem értették, miért kell olyan távol harcolni hazájuktól. K. Papp József naplójából is látszik, hogy

fásultan, érzelmek nélkül vette tudomásul bajtársai halálát, temetését. Valószínűleg a 30. harckocsiezred katonái is azok közé tartoztak, akik napról napra élve próbálták túlélni a frontszolgálatot.

Az átirás során a helyiségneveket a naplóban megadott – sokszor nem pontos – formában hagytuk. A szerző naplója – a feljegyzések írásának körülményei miatt – számos helyesírási következetlenséget tartalmaz (kis- és nagybetű keverése, pont és vessző használata), ezeket igyekeztünk egységesíteni. A korra jellemző vagy tájnyelvű kifejezések írásmódjához azonban nem nyúltunk, egyes esetekben [!] jelet alkalmaztunk. A feljegyzéseket – megtartva az eredeti sorrendet – lehetőleg havi/heti bontásban, illetve a harci cselekmények és pihenő időszak szerint tagoltuk.

Forrás

K. Papp József frontnaplója

1942 június 24. - 1943 március 27.

Szállítmány száma

1314/66

353/773

6/53

K. Papp József szkiv

Tábori Posta szám

241/16

119/97

Fényjelek

Piros körözve motort indíts vagy állíts

Föltartva állj vagy ind[íts]

Kék Parancsnokok hozzám

Zöld Hosszant előznek

szaggatva távolságot

nagyobbíts vagy csökkent

Zászlójelek

Sárga üzemképtelen

Fekete kereszt gáz

Kék föltartva kettős oszlop

Kék körözve Ék vagy gyülekező

Piros körözve tűzkészültség

Piros föltartva tűzvonal

Géppisztoly száma

7741

5 tár

1 tásk

1 töltőgép

Torony g[ép]p[uska] száma 8724

1 zárhüvely

1 géppuska
3 tartalék cső
2 csőtartó
2 teljes zár
1 ütőszeg
1 hevedervezető
1 adogató
1 váltámasz
1 állvány
1 csőkihúzó doboz
2 kefe
1 bádogdoboz
2 olajos kanna
1 Tároló gép

Löveg száma 2315

Részei

1 Zár
0 Zárfelhúzó
Ütőszeg rugóval
5 kivető, biztosító
Ütőszeg biztosító
Zárfelhúzó biztosító
Csőkihúzó kefe

Tartalék

Faláda

Áram, vezető

2 ütőszeg rugóval
2 kivető
1 biztosító
1 kefe biztosító
1 áramvizsgáló lámpa

I. HK 840

Löveg száma: 2315

Torony g[ép]p[uska] száma: 8724

Rádiós gp. száma 8609

Géppi[asztoly] száma: 7441

Pi. száma: 156223

Látcső száma: 28337

Gázálc száma: 890160

Gránátok súlya

Repeszgránát 7,10 kg

Páncélgránát 8,20 kg

Különleges gránát 5,80 kg

Ködgránát 7,50 kg

Gyakorlati kiképzés

Löveg:

Repszgránát: V. hó 28-án 10 drb.

Ködgránát: V. hó 28-án 1 drb.

Repszgránát: VI. hó 2-án 20 drb

Ködgránát: VI. hó 2-án 3 drb

Páncélgránát: VI. hó 5-én 13 drb.

Repszgránát: VI. 5-én 1 drb

Páncélgránát: VII. hó 18-án 10 drb.

Különleges gránát: VII. hó 18-án 4 drb.

Repszgránát: VII. hó 18-án 28 drb.

Repszgránát: VIII. hó 7-én 10 drb.

Repszgránát: VIII. 10-én 52 drb.

Páncélgránát: VIII. hó 10-én 10 drb.

Különleges gránát: VIII. hó 10-én 1 drb.

Ködgránát: VIII. hó 10-én 5 drb.

Repszgránát: VIII. hó 15-én 26 drb.

Páncélgránát: VIII. hó 15-én 21 drb.

Löveg

Repszgránát: X. hó 10-én 47drb.

Páncélgránát: X. hó 10-én 2 drb.

Repszgránát: X. hó 11-én 28 drb.

Ködgránát: X. hó 11-én 6 drb.

Repszgránát: X. hó 12-én 37 drb.

összesen 268 db.

Torony gp.

Gyakorlati kiképzés

Rendes IV. hó 13-án 50 drb.

IV. hó 21. 40 drb.

IV. hó 21. 40 drb.

V. hó 2. 50 drb.

V. hó 3. 50 drb.

V. hó 4. 50 drb.

V. hó 5. 1350 drb.

V. hó 18. 50 drb.

Torony gp

Rendes VI. 2-án 100 drb.

Vegyes VII. 18-án 1900 drb

Vegyes VIII. 7-én 300 drb.

Vegyes VIII. 10-én 2000 drb.

Vegyes VIII. 15-én 1100 drb.

Vegyes IX. 10-én 1550 drb.

Vegyes IX. 11-én 1000 drb.

Vegyes VIII. 7-én 900 drb.

Vegyes IX. 10-én 450 drb.

Vegyes IX. 11-én 300 drb.

A rádiós megsebesült 12-én

Összesen 3160 drb.

Indultunk Esztergomból 1942. június 24-én

25-én Párkány menet

26-án Galánta, Odenberg, Mogilna

27-én Intsenburg

28-án Kovnó, Vilno, Griva, Dünaburg

29-én Drísza Vityebszk, Szmolenszk

30-án Roszlava, Orel

Július 1-jén Jeraphkino

1-én Fatyesz kirakodás. Megtett út 17 km.

2-án repülők zavarnak bennünket.

3-án repülők zavarnak bennünket.

4-én repülők zavarnak bennünket. Pihenő. Világító rakétát dobálnak majd bombát dobnak.

5-én repülők zavarnak bennünket.

6-án 91 km út.

7-én Roszva, üzemhibák. Dolgve. Lemaradtunk. Vosnesenka, 95 km út.

8-án Golocskinovó lemaradtunk, Gorsentuvá 85 km út.

9-én Sztarij Oszkol.

10-én Sztarij Oszkol.

11-én Sztarij Oszkol.

12-én Sztarij Oszkol, pihenő. Király partizánt lát és lő.

13-án Sztarij Oszkol.

14-én

15-én pihenő.

16-án Sztarij Oszkol, Osenki, Borovája Potodámi, Dmitrijeva 100 km út.

Osztrijeszka, Szinyije-Lipjogi, Kraszno Lippje.

16-án 15 h-tól

17-én 17h-ig pihenő karbantartás.

17-én 17h-tól Plotován keresztül 24h-ig 37 km út. Vacsora rumos kávé.

18-án készenléti hely foglalás. 4h-kor támadás. 11h-ig 34 km út. Sikeres eredmény, 27 orosz harckocsi.

18-án vissza Plotovára 40 km út. Éjjeli pihenő.

19-én vasárnap reggel lőszer fölvételezés. Vissza 10h-kor, tüzelő állást foglalni 17h-ig. Utána éjjeli pihenő Movichiszánán. 89 km-es út

20-án 45 km út vissza Kraszno Lippére. 12h-ig pihenő. Karbantartás. 13h-kor menet: Repjevka, Suscsje, Krasznoje. Pihenő.

21-én zsoldfizetés. Főtt krumpli. Fölterjesztés kizsüstre .

22-én pihenő, karbantartás

23-án

24-én partizánlesés, erdőátfésülés.

25-én alvászat. du. mosás

26-[án] Vasárnap Istentisztelet

27-én Zsírzás, szemle. Kihallgatás konzerv végett. Eredmény: elvonás.

28-án Állomás őrségben, mint őr p[aran]cs[no]k.

29-én őrség. Du. pihenő.

30-án karbantartás.

31-én este tábornút.

1-én krumplifőzés. Zsoldfizetés.

2-án Vasárnap Istentisztelet, du. focimeccs.

3-án de. csukló kiképzés, du. gázálc kiképzés, fegyelmező.

4-én de. filmfelvétel, du. parkírozás.

5-én de. távbecslés, du. egészségügyi kiképzés, (5-6) főtt krumpli.

6-án de. menetkészültség, du. tüzeznél tábornút.

7-én 2h-kor riadó, 3h-kor menet. 7h-kor Tarnovoje Toszkolaj. 11h-kor menet Korotojak, 12h-kor támadás, orosz házakat támadtunk 18h-ig 3-szor repülőátadás. 1 órára értük utol a századot égő falun keresztül. 7-én megtett út 80km.

8-án megtett út 20km. Karbantartás, pihenő. 20h-kor indulás. Jesdocsoje 24 h-kor érkezünk.

9-én megtett út 48km. Vasárnap ébresztő 2h-kor, indulás 4-kor. Útvonal Kotován keresztül Bordivenka. Érkezés 12h-kor tankolás és fürdés. Karbantartás, mézszajrész. 8h-kor készenléti hely.

10-én 12h-kor indulás a támadásba. 5h-kor támadunk. A tüzeznünk elkészt, és minket lő. A támadás balul üt ki, mert az ellenségnek nagyerejű tüzeznési tüze volt 2 nehéz kocsikat kilőnek Topai pcsk. úr meghalt. Repülőök bombáznak, egyet lelőnek. Megtett út 25 km. Nagy repülő támadás. 12h-kor lőszerünk elfogy, utána fölvételezés, megint repülő támadás. 20h-ig biztosítás utána bevonulni nagy világítással. Repülő támadás. Roszik kocsiját vontatni kell. 1 órai pihenő. Szabados tizedes megbeszél.

11-én 28 km. A Roszik kocsiját tovább vontatjuk a század után. 14h-ra bevonulunk utána karbantartás, pihenő.

12-én megtett út 25 km. Vontatás üzemképtelen kocsit Ivanovkán keresztül Krasznó Lipjére Ruzsa fölterjesztése Bronzra.

13-án megtett út 41 km, benzintank kiszérelése. Ebéd főtt krumpli. Bevonulni a századhoz 9h-ra.

14-én Jesdónójei erdőszegély. Ébresztő. Riadó 5h-kor menetkészültség. Gyalogság támad és

egy pár nehéz és könnyű harcok. Eredmény nincs. Zsoldfizetés. Orosz tiz[edes] megsebesült, Szemán kocsija megégett.

15-én ébresztő 4h-kor, készültség 12h-kor, indulás 13h-kor. Támadás Korotojakot keresztül a falun. 2 nehézpuska találat érte a kocsikat, túldoldalról a tüzeznés lőtt bennünket. Sok orosz halott, az utak aknázza voltak. 8h-ra visszavonultunk az erdő szegélyére, ott biztosítás. Megtett út 40km. Szemán Mihály tiz., Kis Ferenc őrv[ezető], Tóth Ernő őrv. meghalt.

16-án ébresztő 5 h-kor, kocsik álcázása és várni a további parancsot. 7h-kor bevonulni a századhoz. Egész délután szól az ágyú, ropog a géppuska, a repülőök bombáznak. Egész éjjel a repülőök bombáznak. A koszt nagyon gyenge. Pártos fhdgy. úr, és Vig Sándor tiz. megégnék.

Vasárnap 17-én Ébresztő 5h-kor. Készenléten pihenő. 2 kocsit kimegy támadásba, hadnagy úré

és a Rosziké. Szerencsésen visszaérkeztek. Éjjel repülőök bombáztak.

18-án ébresztő 5h-kor Riadó készültség. Du. repülőink bombázzák az ellenséget. Éjjel bombáznak bennünket. Hegyi kocsija a szerótól bevonul.

19-én ébresztő 5h-kor. Esik az eső. Riadó készültség van. Levelet és újságot kaptam. Egész éjjel repülőök jártak és bombáztak.

20-án István Király van. Ébresztő. Riadóval kezdődik. 5h-kor németek most támadnak, mi pedig

várjuk a bevetésünket, hogy segítsünk nekik az előre haladásban. Vadalmát megfőzve eszünk. Egész nap a repülőök járnak. 3h-kor már 10-szer jönnek és bombázzák az ellenséget. Szemánt és Tóth Ernőt eltemetik. Kis Ferencet nem találták meg.

21-én ébresztő 5h-kor, zsoldfizetés, karbantartás. Légicsata, 3 megsemmisül. Egész nap repülőök járnak.

22-én ébresztő 5h-kor zsírás. Kis Ferenc őrv. kórházban van, nem halt meg. Egy doboz krumplit 4 cigarettáért vettem.

23-án vasárnap van. Reggeli feketekávé, vajjas kenyér egy szelet, tizóráira főtt krumpli. Két ellenséges gépet lelőnek. Éjjel repülőök bombáznak.

24-én ébresztő 6 h-kor. De. elbeszélés a civil életről, du. riadókészültség. A koszt nagyon gyenge, lézengünk az éhségtől.

25-én de. riadókészültség és ? ismétlés és történelem ismétlése. Du. pihenő.

26-án megtett út 36km. 2h-kor riadó, 4 h-kor menet Malinovajára, érkezés 7h-kor. De. kocsit alá óvóhely, du. élelmezés, koszt javítása.

27-én ébresztő 7h-kor. Fegyverzet és kocsit karbantartás. A koszt sokat javult. Juhász és Ötvös fölterjesztés Bronzra.

28-án karbantartás, oltás. Tüzoltás, egy egészségügyi megégett. Ötvös krumplit hoz.

29-én reggeli tea, gyümölcsíz. Esik az eső. Ötvöst előléptetéshez fölterjesztik. Ötvös krumplit szedni van. Parancsba megjött a Kis ezüst érem, hogy megkaptam.

30-án vasárnap de. fürdés és mosás, du. napos vagyok. 16h-kor ünnepség az érem átadása, este utána ünnep tiszteletére főtt krumpli. Este szolgálat ügy[eletes] Szécsi őrv.

31-én 1h-ig napos szolgálatban vagyok. 6h-kor ébresztő, de. fürdés, du. pihenő.

Szeptember (1942)

1-én eső esett, nagy szél fúj. De. karbantartás, du. zsoldfizetés. Roszik és Ferenc tiz. kihallgatáson a hadnagy úrnál. 80 márkát hazaküldtem. Zilingernek az ujját levágta a motorházajtó. A kocsit személyzetét kicserélte a hadnagy úr.

2-án hűvös van. Reggeli torna. De. foglalkozás, célzási gyakorlat, kocsit szemle, du. kitüntetések megjöttek. Juhász, Ötvös, Ruzsa megkapták. Érem kiosztása. Egy kis beszéd, az ezredparancsnok úr tartja.

3-án Ötvös és Király őrségben, de. fegyvervizsga, összes tartalék részek kirakva. Du. szeretetcsomag kiosztása.

4-én Ötvös krumplit szedni van Célzási gyak[orlat], oltás. Olvasás torony forgatóműről. Du. fürdés. Találkoztam egy földivel. Potudina folyónál, vízimalomnál főlnél. Lisztet és 6 tojást adott, este turos nokedlit és pogácsát csináltunk, a liszt olyan volt, mint az árpadara.

5-én de. célzási gyak., du. lógászat este nóta.

6-án vasárnap de. célzási gyak. Prézlis gombócot főzünk, egy-egy pogácsát sütünk. Két új kocsit belővésen van. Du. pihenő.

7-én megtett út 60 km. Ébresztő fél hétkor. Menet menetszárad Malinovaja, Repjevka, Plotava, Jablocnoje, Keleti-erdő. Indulás 11h-kor. Lemaradtunk, üzemhibák. Esik az eső, nagyon rossz út van. Éjjel húzatni kell a lőszer kocsit.

8-án tovább menet. Sötét van, alig bírunk dőcögni. 3h-kor megállunk pihenő. 15h-kor tovább menet, megint lemaradtunk, a kocsit üzemképtelen. A 8-án megtett út 16km. 1 órással később utolértük őket 19h-kor ltt pihenő 3h-ig.

9-én megtett út 12 km. 3h-kor ébresztő 4h-kor. Indulás. Németek 5h-kor támadnak a magyarokkal, óriási tűzérési tűz. Repülő támogatása mellett menetelünk. Arhangelszkojén várunk, a tűzérési folyton tüzel. Az orosz repülő minden órában jöttek egyszerre 10-12 és bombáztak bennünket. 7h-kor készenléti helyre megyünk egy napraforgós táblában, ott éjjeli pihenő. Éjjel szintén világító fáklyával, égő rakétával háborgattak bennünket.

Szeptember 10-e

6h-kor támadunk. Erdőharcba keveredünk, eddig a legnehezebb harcok egyike. Megtett út 27km.

H-838-as kocsit legénységgel együtt elvesztettük 13h-kor. Parancsnok Roszik János t. szkv., vezető Ferenc Miklós tiz., irányzó Hadnagy Sándor honv., lövész Varga János őrv., rádiós, Balog Gergely őrv. Megsebesültek még Tóth Laci honv., Szabó Laci honv., Balázs Lajos tiz., Dávid Sándor, Kornfeld András. Este visszavonulunk éjjeli pihenőre. Reggelig bombáznak bennünket.

11-én 11 km út. Esik az eső. 0h-kor megyünk megint előre falun keresztül. Itt is mindig bombáznak. Du. 2h-kor megint támadunk. Erdőt rohamozunk meg, szerencsére itt veszteségünk nincs. 7h-kor 200 métert hátramegyünk, itt biztosítunk.

12-én megtett út 13 km. Biztosításból nagy nehezen fölvirradtunk Egész éjjel bombáztak. 20 drb géppisztolyt találtunk. Király megsebesült. 6h-kor támadunk, de már rádiósunk nincs. 11h-kor páncéltörő és kézigránát eltalál, szerencsére nincs komoly baj. 1h-kor jelentést vinnék hátra, közben tűzérési találatot kapunk, Ruzsa megsebesült 600 métert hátra hívatnak. Itt éjjelezünk. Megsebesült, Jusztí, Birg és Majoros, Keresztes, Szabó Pista.

13-án 280 l. benzin 34 km út. Nagy nehezen megvirradt, a szerelők a kocsit megcsinálják, és buszon bevonulunk a vonat részleghez. Még itt sem hagynak nyugodtan bennünket, mindég bombáznak.

14-én megtett út 22km. Pányi Jenő őrv. meghalt, Keresztes Gyula meghalt. Kocsival a szeróba megyünk. Rosocki. Ruzsa helyett a Holdvéber jött a kocsiba. 16h-ra a szeróba érünk, itt már nyugodtabb a helyzet, lehet pihenni.

15-én 7h-kor kelek elég jó idő mutatkozik. De. fegyverzet karbantartás, du. pihenő.

16-án kocsit karbantartás és pihenő.

17-én hideg van, fagyott, nagy dér van reggelenként. Egész nap pihenő.

18-án krumplit főzünk, konzervvel összekeverjük. Százados úr meglátogat. Pápai irányzó, Ötvös tölte lövész, Ruzsa a századnál van, még gyengélkedő.

19-én jó idő mutatkozik. Juhász és Nádudvarit a százados úr elvitte két új kocsit hoznak a szeróba, vezető nincs. De. karbantartás, du. Ötvös és Pápai bevonul a századhoz, a század hosszú menetire indult.

Vasárnap 20-án A Király a kötőhelyről visszajött a szeróba. Krumpli főzés.

21-én Király a századhoz megy. Hűvös idő van, eső esett este őrségben vagyok 7h-tól 10h-ig.

22-én nagy dér van. Várjuk a kegyelmes urat. Maklári százados úr hazamegy, Koróti hadnagy úr a század parancsnoka. Téli óvócsikket megkaptuk

23-án hideg van. Krumplit főzünk.

24-én reggel hideg van. Krumpli főzés. Du jó idő van, akkumulátor kiszedés.

25-én megtett út 12 km. A szeró hátra vonul, mi pedig bevonulunk a századhoz.

26-án 7h-kor Ébresztő. 18 fő a századtól hátramegy téli szállást csinálni. Ebéd 5drb gombóc.

27-én vasárnap de. pihenő, fürdés, du. meccs football.

28-án kocsit karbantartás.

29-én kocsit mosás.

30-án menet indulás 7h-kor. Rosocki, Novoszoldatka, Kraszno Lipje, Repjevka, Baaturki, Kresztyoviszki, Novoukulovo. 13h-kor érkezünk, du. szállás rendbehozatala.

Október 1-én krumplit főztem a Pápainak.

2-án kolhoz rendbehozatala. Du. német kitüntetés átadás. Zsoldfizetés. este 23h-ig mézszajrészés.

3-án de. kolhoz kitisztítás. Du. szolgálatban, mint zlj ügy. tiszthelyettes

4-én vasárnap de. Istentisztelet, szolgálat, mosás. Du. lakások rendbehozatala.

5-én lakás rendbehozatal, du. gombócfőzés.

6-án lakás rendbehozatal

7-én de. eső esett, du. lakások tapasztása.

8-án lakás rendbehozatal, este krumpli és töksütés, krumpli szajrészés én, Szabolcs és Teknős. 8h-kor elmentünk mézet keresni, de már előlünk elpakolták. 9 óra után én, Szabó Zsiga, Szabolcs, Teknős újra elmentünk egy vermet föl bontani. Azt gondoltuk, hogy méz van benne, de nem volt semmi, csak répa. erre föl én szétdúrtam. Hogy ne jöjünk vissza üres kézzel, hoztunk négy tyúkot. 1h-ra pucoltuk meg.

9-én de. Hegedűssel tojást és sült vaját szereztünk, du. tyúkot főztük meg, a vacsora 9h-ig tartott, volt tyúklevés tésztával, tyúkhús nokedlival, sült hús tojással, tejbe leves, tea mézzel és a káposzta.

10-én de. ruhakarbantartás, du. szolgálatban. Este tyúkot szereztünk, 2 drb. Pápai és Szabó Zsiga és én.

11-én vasárnap a kakas egész éjjel kukorékolt, a kemence kialudt. De. úrvacsorát vettem,

d[él]után tyúkot kopasztottunk, este megfőztük. Matyival összevesztem a sátorlap végett.

12-én zsoldfizetés. Kolhoz szétszedése téli tüzelésre.

13-án két lakásból az oroszokat kilakoltatni. 2 kulacs mézet hoztam egy sztaritól . Este mézet akartunk szerezni, de nem sikerült.

14-én tüzelőanyag szállítása, tojást és sót szereztem, de majd ráfizettem.

15-én kolhoz rendbehozatala, este a 7. számú ház leégett, a Demcsák és a Kocó megsebesült. Utána 11h-ig a Teknős által fölfedezett láda fölbontása,ugyanis a szoba sarkában fölfedezett, hogy ott van valami, erre mi este hozzáláttunk és fölbontottuk, gondoltuk, hogy valami ennivaló lesz benne, de tévedtünk, mert ruhanemű volt. A javát kiszedtük és megosztokodtunk rajta 9 en. Jutott nekem 1 pár cipő kalicsnival, és négyszer 3 méter törülközőnek való, 2 méter női ruhának való, egy ruha és blúz egy törülköző [!], 2 díszes derék kötő, cérna, gyöngy, és volt még benne egy üveg méz, egy üveg sült vaj, ezt közösen megettük. Most már vártuk, hogy mikor jönnek rá, és mi lesz belőle.

16-án de. kolhoz rendbehozatala, du. őrparancsnok.

17-én de. őrparancsnok, du. szemrevételezés a támadáshoz személygépkocsival, én, Dobos, Hegyi és a hadnagy úr. Kint voltunk az első tűzvonalban néztük, hogy mék bunker fogjuk majd mi löni. Az út 140 km volt, este jöttünk vissza. Ébresztő 5h-kor lett volna, 7h-kor jelentés beadás.

9h-kor indulás, én parancsnokságom alatt mentünk volna a támadás helyére. Ruzsa 2 tyúkot hozott. Zolival megfőzték még éjjel.

18-án vasárnap indulás elmaradt, mert esett az eső. Du. felügyelő az oroszok felett.

19-én az oroszok nagy gödröt ástak, én vigyáztam rájuk.

20-án szintén.

21-én ismét.

22-én de. orvosi vizsga, du. szolgálat a z[ászló]jnál.

23-án de. szolgálat, du. felügyelő az oroszok felett.

24-én de. szolgálat, du. felügyelő az oroszok felett.

25-én vasárnap pihenő.

26-án este krumplit szajréztünk.

27-én felügyelő az oroszok felett.

28-án ismét.

29-én ismét.

30-án 3h-kor ébresztő, 7h-kor Menet Krasznoje, Osztrogorzskon keresztül Golubovkára. 1h-ra. 2h-kor nagy meglepetés: motorkerékpáros jött a szajréért, mert a ruszki jelentette ezred pk-ságon. Kocsik mellett háltunk.

31-én ébresztő 3h-kor. Lakások kijelölése és rendbehozatala.

1-én vasárnap bunkerásás, zsoldfizetés.

2-án lógászat, este krumpliszajrézás.

3-án d[él]után szolgálatban.

4-én délelőtt szolgálatban. Krumpli főzés és sütés, du. ünnepély.

5-én karbantartás, krumpli sütés.

6-án leesett az első hó.

7-én beállt a tél 14 fok hideggel kezdődik. Krumpli és répa sütés.

8-án 5h-kor ébresztő. Vasárnap van. 1. számú szállás őrsgben őrparancsnok, az őrparancsnokot váltottam le. Nagyon hideg van, 18 fok hideg van. Du. pihenő.

9-én harckocsi beindítása.

10-én harckocsi javítás.

11-én harckocsi vontatás. Krumpli és répasütés.

12-én gépkocsi garázs építése, este őrparancsnok.

13-án gépkocsi szín építése, krumplisütés.

14-én szintén délben a zlj. péság leégett.

15-én vasárnap 5h-kor ébresztő, de. garázs építés, du. 15 h-ig. Este Ruzsa krumplit vételez a veremből, krumplisütés.

16-án garázsépítés, du. ismét.

17-én garázsépítés, du. ismét. Krumpli fölvételezés, Ötvös és Teknős

18-án hadnagy úr szabadságra megy, krumplisütés.

19-én de. garázsépítés, du. kitüntetés átadás a zljnál, répa és krumplisütés.

20-án garázsépítés, hóval körülrakni. A század pságot Bolgóy János százados úr vette át. Répa és krumplisütés.

21-én garázs körülhányása hóval, krumpli sütés,

22-én vasárnap garázs körülhányása hóval, du. pihenő.

23-án de. hólapátolás, du. hólapátolás.

24-én hólapátolás.

25-én lakásmeszelés.

26-án fürdés és ruhafertőtlenítés.

27-én bunker lejárátát csákányolni. Nagyon rossz idő van, fújja a szél a havat.

28-án 5h-kor ébresztő, 7h-kor kihallgatás, munkabeosztás, bunker bejárátát csákányolni. A repülők mozognak, úgy látszik, az oroszok nem férnek a bőrükben, mert támadni akarnak. A századnak menetekészültség van, késő estig a lejárátot csákányoljuk hogy a kocsi föl tudjanak jönni. Este krumpli főzés 9h-ig.

Vasárnap 29-én rossz idő van, a menetből úgy látszik, hogy nem lesz semmi. Du. őrparancsnok Külsősállás őrségnél. Beosztva Balog János tiz., Hegedűs Sándor őrv., Szallai András őrv., Szallai Károly honv., Liszk János őrv., Julgozi Sándor őrv. Az őrszobától 2-kor kell gyalogolni a felállítási helyig, fölvezetés háromnegyed óra hosszúig tartott. Nagy hóvihar volt egész nap, leváltásunk 4h-kor történt meg. Este fölvételezés volt, káposztát savanyú, uborkát és répát, krumplit vételeztem a veremből.

December 1-én hólapátolás és lövészárókásás 1h-ig, du. pihenő.

2-án lövészárókásás, 1h-ig 3h-tól fegyelmző.

3-án lövészárókásás 15h-ig, du. szolgálat, mint szállás ügy. Tiszthelyettes. Visszaköltöztem a régi szobába. 23h-kor őrséget vizsgáltam a zászlóssal, Nagy Imrének hívták. 4h-kor megint kellett vizsgálnom, összesen 12 órát vizsgáltam meg.

4-én 7h-kor jelentkeztem a zászlós úrnál. Egy kis pálinkát ittam, de megártott, ezért bementem a löszerraktár őrség őrszobájára, és ott aludtam 9h-ig. 9h-kor jelentkeztem a zlj-nál a Lévai hdgy. úrnál. Du. nagy fegyelmző, én nem vettem részt.

5-én ébresztő 5h-kor, de. favágás krumplisütés. Ebéd káposzta lóhússal. Du. fegyelmző. Vacsora krumplileves lóhússal. Krumplit és répát vételeztem. A Mikulás faszenet hozott a bunkerunkba.

6-án vasárnap Mikulás napja. Ébresztő 5h-kor, reggeli méz és fekete kávé. De. pihenő, 12 h-kor

emlékeztető a Miklós napról. Ebéd babgulyás, a százados úr ebédel velünk Nagyon jól érezte magát, mert sokáig velünk volt. Este krumpli és répasütés.

7-én ébresztő 5h-kor, de. bunker lejárát kitisztítása. 10 h-kor Istentisztelet. Ebéd birkagulyás o t [lopott] birkából. Este ünnepély, tombolán nyertem 25 cig[arettát], 10drb. szivar[t].

8-án de. garázsok rendbehozatala, du. nagy fegyelmző. Hanyatt fekügy[!], hátra bukfcnc térdig érő hóban, békaügetés előre hátra. Azt gondolta Hegedűs úr, hogy kibaszik velünk, pedig tévedett. Krumplifőzés, kenyér nincs, négy napra kapunk egy kenyeret. Asztal és pad vételezés tüzelésre.

9-én reggel csákány és lapát fölvételezés, a zlj-nál új bunker ásás, du. 1h-ra ásás ismét.

10-én 3h-kor ébresztő, 6h-ra a zlj-nál kellett jelentkezni. Harckocsival mentünk, én, Birg és

Király Tóni és Tóth. 1 napra kaptunk hideg élelmet hal és húskonzervet. Indulás a zlj-tól negyed hétkor Komenkán keresztül, Petroszkájára 12 h-ra értünk. Menet tovább Kolomeisszevára 3h-ra. Itt akartunk háltni, de már 10h-kor felzavartak bennünket. Huzatni kellett volna menni, de alig 3 km után a kocsi kaputtot mondott, 22h-tól kinn fagyoskodtunk, 7h-kor lett kész.

11-én út közben találkoztunk az alezredes úr kocsijával, és azt kellett behuzatni Petroszkájára. 10h-ra értünk be, itt föltankolás, aztán tovább menet. Útközben egyszer elakadtunk a nagy hóban, két személygépkocsit egész éjjel huzatni kellett. 24h-ra értünk a falu szélére, de az üzemanyag elfogyott, és csak 4h-ra tudott a kocsi bevonulni.

13. Vasárnap pihenő, mosás és mosakodás, krumpli és répa sütés, zsoldfizetés.

14-én de. bunkerásás és hólapátolás, este fölvételezés a gk-kat áthelyeztük a szomszédba, de a gk. főnök megugratott bennünket, uborka petró és krumpli volt az eredmény.

15-én du. szolgálat, este riadó egész éjjel málházás, 6h-kor menet. Én idehaza maradtam.

16-án pihenő, este fölvételezés, burgonya, uborka és egy bárány. 11h-ra lett megnyúzva. Este a nőekkel maradtunk egy kicsit bepityókáztunk, a géká főnök újból megugratott bennünket.

17-én reggeli sült birka vér és vajás krumpli. De. ajtót csináltunk a garázsban Ebéd birkapörkölt

18-án fafűrészelés.

19-én hólapátolás.

20-án szolgálat. Vasárnap este vételezés 3 drb tyúk 4 helyen sikerült, vacsora birkapörkölt tyúklevés tésztával és tyúkhús.

21-én fafűrészelés, favételezés.

22-én hólapátolás, este fölvételezés 1 helyen nem sikerült, mert az öreg a pincében volt, és nem bírtunk bemenni: 2 helyen 1 zsák krumpli, 3 helyen nagy betörés, ajtót feszítettük le, 1 gramofon 1 bőrönd 20 kg só 1 báránybőrt hoztunk el.

23-án fűrészelés, este szintén fölvételezés, 6 drb. tyúk, 1 bárány, és egy bornyu [!], de majdnem

ráfiztünk, mert rájöttek. A borjút nem volt, aki megnyúzta volna, ezért elengedték és hazament, birka bürt [!] pedig elvitte a gazdája.

24-én fedezék kijavítása, du. tyúk kopasztása, este Szent este a Kozma őrmester úrnál, utána vacsora.

25-én 4h-ig voltunk fönn, volt 5 német kamerád is.

26-án ünnep, pihenő, este ajándék kiosztása. 2 deci pálinkától nagyon jó kedvünk lett, de én ráfizettem, mert még hoztam 1 litert, és belekerült 250 cigaret[ába] és 70 márkába, de nagyon berúgtam tőle az öreg Teknőssel.

27-én vasárnap pihenő, de. oltás.

28-án fa fűrészelés.

29-én fa fűrészelés, de. foghúzás, egész éjjel vérzett.

30-án fa fűrészelés, 12h-ra a zlj-hoz eligazítás, Teknős és Hegedűs a századhoz.

31-én de. fahordás, fölvételezés pezsgőt. Este Kozma őrmester úrnál utána [!] a szobában vacsora. 12h-kor Fehér, Szilvi, Orencsák, Kánya, két szakí a műhelytől.

1943. I. 1-én 1h-kor nagy lövöldözés, utána mulatás reggelig de. pihenő.

2-án pihenő.

3-án szolgálat. Vasárnap a század bevonult 7h-kor.

4-én de. szolgálat, szoba meszelés.

5-én szerszám összeszedése.

6-án körlet rendbehozatala.

7-én lógászat.

8-án ismét.

9-én szolgálat este csomagot kapok.

10-én vasárnap szoba szemle, du. zlj. ügyeletes, este krumpli szajrézás.

11-én krumpli szajrézás, du. pihenő.

12-én lövészet, délután szolgálat őr pk. külső szállás. Hideg volt.

13-án délelőtt szolgálat, este szeretet csomagot kaptunk és cigarettát, pálinkát. Hegedűs és Teknős és Sándor berúgott.

14-én 4h-kor riadó. Egész nap fölkészülni, az oroszok betörték két helyt.

15-én készültség. Délután harcokocsival kimennek védőállásba. Nagyon hideg van. Az oroszok belőnek a faluba.

16-án az oroszokat visszanyomják. Este 9h-kor riadó Goncsarovkát elhagyjuk. 12h-ig menet. Nagy hideg van.

17-én nagyon hideg van. Vasárnap támadásba megyünk, 27 kilométert teszünk meg. Két lövést adunk le, eredmény nincs. Vissza Goncsarovkára. Nagy pánik van, harcokocsikat robbantják fel, be vagyunk kerítve, Komenka az oroszoké. 9h-ig menet. Egy faluban pihenőt tartunk. A nép özönlik, kocsik maradnak le, nagyon sok anyag marad le.

18-án benzinünk elfogy. Két kannát ennél találok. Tovább menet. Vételezünk olajat, benzint. Már óriási pánik, egymás után maradnak le a kocsik. 2h-kor támadásba megyünk, 3h-kor kilőnek bennünket. Csóti Lajos a kocsi hátulján ült, páncéltörő eltalálta és meghalt. Kocsinak a kupoláját érte a találat. Nekünk Hál Istennek nem lett semmi bajunk. Nádudvari kocsija és a Virág kocsija aknára futott. A Holdvéber és a Nádudvari megsebesült, Motyó lövegjének a csövébe lőnek, a kocsiban robban, Bovolycsok hadapród meghalt. Én a Siket kocsijába voltam a Kenézzel, Heppel és a Királlyal. Támadás után visszamentünk a főhadnagy úrhoz. Utána Nyikolajevkán keresztül Alekszejevkára. Óriási tömeg. Nagy zendülés. Itt háltunk.

19-én raktárt kirabolják, mindenki azt visz, amit akar. Óriási pánik ismét Kocsiját mindenki otthagyja, a kocsit mi is megpakoltuk, sok cukrot, szalámit, vitamint, gyümölcsöt, konzervet. 11h-ra Bugyennijre érünk, már a század itt gyülekezik. Bovolycsokot itt temettük el. Délután Novij Oszkolba indultunk a szeróba a Motyó kocsijával. 8h-ig menet egy faluba. Pihenő.

23-án tovább Cserjankóra, 10h-ra beérünk. Tankolás és tovább menet. Éjjeli pihenő.

24-én Tovább menet. Óriási hóihar, azt gondoltuk, hogy nem lesz vége soha. Lakást csak egy óra keresés után találtunk Tízen háltunk egy kis lakásban.

25-én pihenő. Átpakoltunk egy iskolába ott disznót vágunk.

26-án menet Korocsázra. 11h-ra érünk be. Pihenő.

27-én tankolás. A kocsi elromlik és kigyullad, ezért itt maradtunk a faluban.

28-án 8h-ig alvászát utána evészet egész nap. A kocsit próbáljuk beindítani, de nem bírjuk.

29-én egész nap evészet. Sült disznóhúst sütünk. Nagyon jól élünk. Szól a gramofon.

30-án szintén. A hangulatunk egy kissé lejjebb van, mert az oroszok közelednek

31-én szintén készülünk, hogy gyalog megyünk

Február 1. ennivaló van bőven.

1-én a kocsink beindul.

2-án elindulunk, de a kocsink elromlik.

3-án a kocsinkat Zajecsibe hagyjuk.

4-én elindulunk a Királlyal gyalog Belgorodba benzinért.

5-én gk-ával viszünk, a kocsi végleg elromlik, ott hagyjuk. Bemegyünk gk-val Belgorodba.

6-án 24 márkáért veszünk egy kenyeret.

7-én elindulunk Szumiba a műhelyszázzal 220 km-es út. Ennivaló van bőven.

8-án Szumiban.

9-én Szumiban.

10-én Szumiban.

11-én Vonattal Bahmacsra.

12-én bombáztak, nagyon sok halott lett.

13-án beérünk Bahmacsra.

14-én tovább menet nyitott vagonban Nyizsinbe.

15-én vasárnap ennivaló van bőven vonatban.

16-án vonatban.

17-én vonatban.

18-án 2h-kor érünk be Nyizsinbe, 15km[ét]ert gyalogolunk.

19-én pihenő, mosakodás.

20-án szolgálat vasárnap.

21-én szolgálat.

22-én cigarettát eladtam, vettem egy órát, 220 m(árka) egy zsebórát 80 m(árka).

23-án fényképésznél levetettük magunkat, fürdés.

24-én mosakodás, pihenő

25-én pihenő, kitüntetés kiosztása.

26-án pihenő.

27-én szolgálat külső szállás őrsgben. 9h-kor Kenéz Sanyi megsebesült, véletlen elsült a géppisztoly a Varga kezében. Vasárnap.

28-a szolgálat, du. pihenő.

Március

1-én menet Kievbe.

2-án 15km gyalogolunk.

3-án pihenő.

4-én 9h-kor kihallgatás.

5-én pihenő.

6-án pihenő vasárnap.

7-én pihenő templom.

8-án 9h-kor egy kis csukló, 16h-kor szintén.

9-én 9h-kor csukló, 16h-kor csukló.

10-én 9h-kor csukló, 16h-kor csukló.

11-én 9h-kor csukló 16h-kor csukló.

12-én 9h-kor csukló, 16h-kor csukló.

13-án berúgtam nagyon. Vasárnap.

14-én beteg voltam.

15-én 5h-kor ébresztő. Szállást csinálni Kievbe, Pápai Kis János, Kis Ferenc és a Gróf úr mentünk. 7 km gyalog. Rendes helyen háltunk.

16-án a Gróf úrat meghívjuk ebédre.

17-én új szállást csinálni. 10km gyalog utána vissza Hatnera.

18-án ismét szállást csinálni megyünk 16km.

19-én Szvitosinkán csinálunk szállást 16km.

20-án telefon szolgálat.

21-én befut a század.

22-én 32km gyalog moziba.

23-án pihenő, ruha karbantartás.

24-én pihenő.

25-én ünnepély.

26-án fertőtlenítés és berakodás. 18h30kor Indulás a Régi Nagy Magyarország felé.

27-én Ebéd Labocsnin.

3. század parancsnok Maklári László sz[áza]d[o]s

helyettes + Balázs Lajos f[ő]h[a]d[na]gy

Törzs I. kocsi szakasz pk. + Bovolycsok Gyula hdp. őrm.

lövész Farkas József őrv.

rádiós Bacskai Zoltán őrv.

vezető Szabó Géza őrv.

II. kocsi pk. Kovács István tiz.

lövész Tóth János honv.

rádiós Kovács Péter őrv.

vezető Horti István őrv.

III. kocsi pk. Pápai Ferenc őrv.

lövész Szabó Mihály honv.

rádiós Holdvéber József honv.

vezető Csáty Lajos honv.

Század pk. kocsi

pk. Maklári László szds.

helyettes Juhász József őrv.

irányzó Molnár Mihály tiz.

lövész Turu István őrv.

rádiós Fodor Elek tszkv.

vezető Pálffy Zoltán szkv.

Század pk. helyettes kocsi

pk. + Balázs Lajos fhdgy.

irányzó Turóci Pali tart[alékos] őrv.

lövész Szikszai Bertalan honv.

rádiós Szabolcs Zoltán tiz.

vezető ▫ Szabó István tiz.

I. szakasz pk. ▫ Kováts Albert hdgy.

I. kocsi pk. ▫ Kováts Albert hdgy.

irányzó + Hadnagy Sándor honv.

lövész + Varga János őrv.

rádiós ▫ Kis József őrv.

vezető ▫ Lilinger Béla őrv.

II. kocsi pk. K. Papp József szkv.

irányzó Ötvös József honv.

lövész Ruzsa Pál honv.

rádiós Király Lajos őrv.

vezető Juhász Mátyás honv.

III. kocsi pk. + Roszik János tszkv.

irányzó Benkő István őrv.

lövész Blaskó Lajos honv.
rádiós + Balog Gergely örv.
vezető +Ferencz Miklós tiz.

IV. kocsi pk. Hegyi László örv.
irányzó Kenéz Sándor honv.
lövész Hep János honv.
rádiós Szabó László honv.
vezető Székes Ferenc örv.

II. szakaszparancsnok Hegedűs Lajos z[ász][ó]s.
pk. Hegedűs Lajos zls.
irányzó Glasenharst Antal örv.
lövész Kis Ferenc örv.
rádiós Szabados Imre tiz.
vezető + Szemán Mihály tiz.

II. kocsi pk. Dobos Mihály tiz.
irányzó Szécsi János örv.
lövész Orbán János honv.
rádiós Kovács Dénes örv.
vezető Motyovszky István örv.

III. Kocsi pk. Fehér Sándor tiz.
irányzó Jánóczki János örv.
lövész Majoros Antal honv.
rádiós Juszli István honv.
vezető Birgés József örv.

IV. kocsi pk Orosz Mihály tiz.
irányzó Tóth László honv.
lövész Bernát János örv.
rádiós Tóth Ernő örv.
vezető Siket Endre örv.

Jelentő motorkerékpáros Szalai András, Sallai Károly, Link János tart. honv.
Szd. pk. személygk. vezető András György tiz.
Rádióműszerész Demcsák János tszkv.
Málhakocsi vezető Török Károly honv., Teknős István tart. honv.
Suszter, szabó Hegedűs Sándor örv.
Tisztilegények Hegedűs Sándor örv., Virozskó János honv., Szabó Ottó honv., Hegedűs Pál örv. Gelencsér József honv.

Szolg[álat]vezető kocsija vezető Gömör István tszkv.
szolg[álat] vez[ezető] Kozma István örv.

Személy. gk. anyósülés Uszkai Árpád hdp. örm.
vezető Orencsák Antal honv.

Főlvételező kocsi vezető Ballai Imre örv.
fől. vét. Almási Tibor hdp. örm.
irányzó Madarász Ágoston tart szkv.

I. Üzemanyag kocs

üzemanyag, vezető Szabó Zsigmond tart. szkv., Kornfeld András honv.

kísérő Fehér Szilveszter örv., Balázs Jajos tiz., Petrovics Mihály honv.

Üzemanyag kocs II.

vezető + Kónyi Jenő örv

kísérő vezető Buga Béla tszkv.

vezető Virág István tszkv.

irányzó Balog József örv.

rádiós Kecse Pál honv.

Lőszer kocs I.

fegyvermester Tóth János t. szkv .

vezető Dávid Sándor

kísérő hk. pk. Silye Sándor tszkv.

fegyver segéd Invec László honv.

hk. vezető kísérő Nádudvari Lajos tiz.

fegyversegéd Varga János honv.

Lőszerkocsi kettő

vezető Nagy János honv.

kísérő Varga László rádió szerelő örv.

kísérő rádiós Kóródi Sándor honv.

Műhely kocs I.

vezető Szabó Mihály tizedes

szerelő Péterdi Sándor tart szkv Péter István honv Gazsi László örv.

Műhely kocs II.

vezető Gyulai Imre honv.

szerelő Szurkos József tart. szkv.

rád[ió] segéd Galgóci Sándor örv.

sebesült szállító motorkerékpáros

vezető Pech András honv.

eg[észség]ügyi tisztas Kocó István örv.

motorkerékpáros szerelők Kánya Dezső örv., Csiki Lajos tart szkv., Varga Ferenc örv., Donkó Jenő honv.

Javító raj pk. szmgk.

vitéz Fekete László szkv.

vezető Keserű József honv.

kísérő F. Nagy Gábor honv.

Konyha kocs

vezető Bodács Menyhért tart. örv.

kisegítő Adonics Ferenc honv.

főszakács Flik János honv.

szakács Lakatos Károly honv.

Századírnok

Kovács Nándor tart szkv.
műmester Szikszai István t. szkv.
csicska + Keresztes Gyula honv.
vezető + Csóty Lajos honv.

Istennek Nevében!

Nevem: K. Papp József
Születtem: 1917. márc. 19.
Bevonultam: 1939. okt. 5.
Ezred: Munkács, 12. kp. zlj. kh.

1942. VII. 19. Uriv
1942. VIII. 7. Korotojak
1942. VIII. 10. Uriv II
1942. VIII. 15. Korotojak II.
1942. IX. 9. Arhangeszkoje
1942. IX. 10. Storozsevoje
1942. IX. 11. Storozsevojei erdő
1942. IX. 12. Uriv III.
1942. IX. 13. Oszkino
1943. I. 17. Komenka
1943. I. 18. Nikolajevka

A naplóban elesettként megjelölt személyek hősi halálával kapcsolatban a Hadtörténeti Intézet és Múzeum adatbázisa az alábbi főbb adatokat tartalmazza:

Topai Pál százados. Hősi halált halt lövés következtében 1942. 08. 10., Uriv, eltemetve Bolgyirevka.
Tóth Ernő címzetes őrzető. Hősi halált halt lövés következtében 1942. 08. 15., Korotojak, eltemetve Jeszdocsnoje.
Keresztes Gyula honvéd. Hősi halált halt szilánktalálat következtében 1942. 09. 12., Oszkino, eltemetve ugyanott a 4990. sírjelszám alatt.
Kónyi Jenő honvéd. Hősi halált halt fejlövés következtében 1942. 09. 14., Oszkino, eltemetve ugyanott a 4996. sírjelszám alatt.
Szemán Mihály tartalékos tizedes. Hősi halált halt szívlövés következtében 1942. 08. 15., Korotojak, eltemetve Jeszdocsnaja.
Ferencz Miklós tizedes. Hősi halált halt égés következtében 1942. 09. 10., Sztorozsevoje, eltemetve Oszkino, 4998. sírjelszám alatt
Balogh Gergely címzetes őrzető. Hősi halált halt égés következtében 1942. 09. 10., Sztorozsevoje, eltemetve Oszkino, 4998. sírjelszám alatt
Roszik János továbbszolgáló szakaszvezető. Hősi halált halt égés következtében 1942. 09. 10., Sztorozsevoje, eltemetve Oszkino, 4998. sírjelszám alatt.
Varga János őrzető. Hősi halált halt égés következtében 1942. 09. 10., Sztorozsevoje, eltemetve Oszkino, 4998. sírjelszám alatt.
Hadnagy Sándor honvéd. Hősi halált halt égés következtében 1942. 09. 10., Sztorozsevoje, eltemetve Oszkino, 4998. sírjelszám alatt.
Balázs Lajos főhadnagy. Hősi halált halt fejlövés következtében 1943. 01. 28., Novij Oszkol, eltemetve ugyanott.
Bobojcsov Gyula hadapród őrmester. Hősi halált halt repesztalálat következtében 1943. 01. 18., Nyikolajevka.
Pártos József főhadnagy. Hősi halált halt tűzérési letalálat és égés következtében 1942. 08. 16., Korotojak.
Vigh Sándor szakaszvezető. Hősi halált halt Hősi halált halt lövés következtében 1942. 08. 16., Korotojak, eltemetve Jeszdocsnaja..

Címkék:

[Don-kanyar](#) ^[2]

[Honvédség](#) ^[3]

[honvéd](#) ^[4]

[napló](#) ^[5]

[hadosztály](#) ^[6]

[második világháború](#) ^[7]

[harcocsi](#) ^[8]

[hadtörténet](#) ^[9]

[urivi útközet](#) ^[10]

[zászlóalj](#) ^[11]

Kiadás: 11. évfolyam (2011) 5. szám

Forrás webcím: https://www.archivnet.hu/naplo/a_donkanyarrol_egy_magyar_pancelos_szemevel.html

Hivatkozások

[1] https://www.archivnet.hu/naplo/a_donkanyarrol_egy_magyar_pancelos_szemevel.html

[2] <https://www.archivnet.hu/cimkek/don-kanyar>

[3] <https://www.archivnet.hu/cimkek/honvedseg>

[4] <https://www.archivnet.hu/cimkek/honved>

[5] <https://www.archivnet.hu/cimkek/naplo>

[6] <https://www.archivnet.hu/cimkek/hadosztaly>

[7] <https://www.archivnet.hu/cimkek/masodik-vilaghaboru>

[8] <https://www.archivnet.hu/cimkek/harcocsi>

[9] <https://www.archivnet.hu/cimkek/hadtortenet>

[10] <https://www.archivnet.hu/cimkek/urivi-utkozet>

[11] <https://www.archivnet.hu/cimkek/zaszloalj>